

Nidarosa

Loge 109 Nidaros

Vedlegg til nr. 2—2011

Så reiste vi på tur – til Kongens København. Beretningen om Loge 109 Nidaros sin tur til København i februar 2010.

Innledningsvis vil jeg nevne at vår OM, Arnfinn Jørgensen, i tre år har organisert en weekendtur for brødre til Kristiansund i forbindelse med Operauka i Kristiansund. Samtidig har vi selvsagt også besøkt våre brødre i vår vennskapsloge, Loge nr. 6 Rune. I år bygges Festiviteten i Kristiansund om så det ble ingen operetur for oss, men så organiserte Bror Arnfinn en tur til København med besøk i Odd Fellow Palæet istedenfor operatur til Kristiansund.

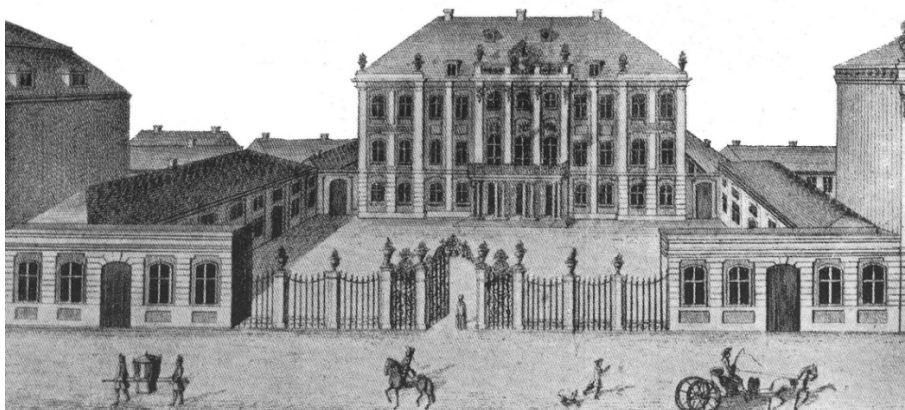
Fredag 25. februar møtte reiseklare brødre fra Loge 109 Nidaros med feller/Rebekkasøstre og en bror fra Loge 42 Humaitas opp på Trondheim Sentralstasjon for å ta fatt på bussturen til København. Avgangen var satt til kl 07.00, men på grunn av et forferdelig føre og taxi "with no pigs on the decks" ble det en litt forsinket start, uten at det la noen demper på humøret. Første stopp var Klett for påfyll av enda flere reisedeltakere, og så tok vi virkelig fatt på turen. Stemningen i bussen var på topp og stigende! Friske historier, limericks og allsang ødela heller ikke humøret. (En samling av limericksene vil kanskje bli gitt ut på eget forlag). Etter en kort stopp med litt påfyll og avtapping på Alvdal la vi i vei videre til Oslo. Den tjukke VM-tåka inviterte ikke til noe klangt opphold i hovedstaden, så vi gikk derfor trett ombord på "Crown of Scandinavia" hvor lugarene var klargjort for oss, riktignok uten røde nelliker, men ellers OK. Etter at skipet hadde brøytet seg veg ut fra den islagte havna i Oslo, var det samling for spising – eller kanskje eting! Det var reservert bord til oss, og mat og drikke var inkludert i billetten. Vi kunne fråse i 50-60 forskjellige varme og kalde retter og desserter, og det var bare en begrensning: magen! Resten av kvelden tilbragte vi i større eller mindre grupper ett eller annet sted ombord – det var mange plasser å velge mellom. Havet var nesten helt flatt – det var bare så vidt du kunne merke en liten rulling på skipet, men det vartydelig at mange av våre medpassasjerer på denne turen syntes at de måtte trene på å sette sjøbein . De var slett ikke stødige på beina, og det var ikke havets skyld!

Neste morgen, før vi kom til København klokken 09.30, benyttet vi sjansen til å få en skikkelig frokost ombord, så vi ikke skulle gå tomme før neste måltid.

Bussen fraktet oss til hotellet for en rask innsjekking hotell Clarion Neptun Hotel før vi gikk rundt hjørnet til det som var reisens mål: Odd Fellow-palæet i Bredegade 28.

Det ble vi møtt av en dansk ordensbror. som tok oss med på en vandring gjennom noen av det imponerende komplekset. Vi var lovet en opplevelse, og det ble det. Helt fra vi gikk inn gjennom den flotte smijernsporten som lydløst svingte opp etter at vi hadde trukket i ringeapparatet (!!?) – til vi litt over en time senere sto utenfor bygget, var vi fulle av beundring over spisesaler, salonger og logesaler. For et byggverk!

Opprinnelig var det bygget i 1750-årene som et rikmanspalass for en av Christian VI's ministre, Christian August von Berckentin. Opp gjennom historien har godset hatt flere fornemme eiere – kongelige og adelige, og en rekke ombygninger og utvidelser har blitt foretatt, men man kan fortsatt se hovedtrekkene i bygningene fra opprinnelsen.

Gammel tegning av palæet

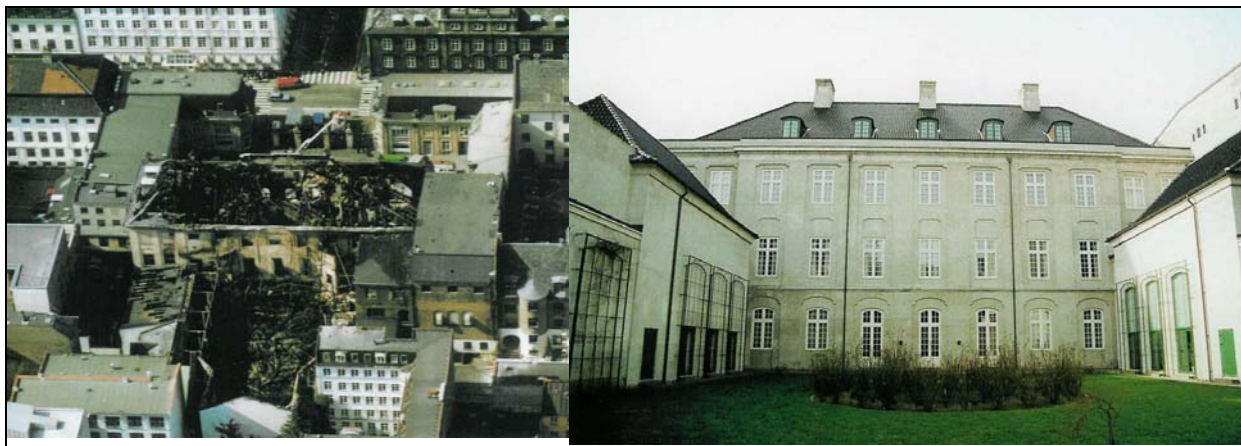
Under beleiringen av København 2.-5. september 1807 bombet engelskmennene København i flere dager for å sikre seg den dansk-norske flåte. Palæet ble da truffet av flere kanonkuler, men ikke påført særlige ødeleggelser. En av kanonkulene finnes fortsatt i Odd Fellow Palæets museumet.

Rundt midten av 1800-tallet forsøkte grunnleggeren av Tivoli, Georg Carstensen å etablere en vinterhage i Casino i Amaliegade med inngang gjennom Odd Fellow Palæet, men han lyktes ikke særlig godt med dette.

Så, den 30. august 1900, ble Palæet kjøpt av Odd Fellow ordenen i Danmark, og bygningen har siden den tid vært i ordenens eie. Mange slags aktiviteter har vært der ved siden av ordensrelatert virksomhet. Da spanskesyken herjet Danmark rundt 1920, var deler av Palæet sykehus, og under 2. verdenskrig var huset helt avlåst, og ordenens eiendeler ble oppbevart på forskjellige steder i byen.

Etter krigen har så palæet vært drevet av Odd Fellow som logelokaler, konsertlokale, til utstillinger, store festarrangement og som setting i filmopptak. Det kan nevnes at konsertsalen som er kjent for sin flotte akustikk, har 210 sitteplasser og et fantastisk Bösendorfer konsertflygel som er forsikret for 600.000 kroner. Akustikken i salen er som sagt glimrende, noe vi fikk en prøve på, da vår skattmester, Gunnar Lien, satte seg til flygelet og spilte opp for oss. Modig gjort, selv om man vel kunne høre at han ikke hadde spilt på et så verdifullt instrument tidligere!

Med til Palæets historie hører også at huset ble herjet av en katastrofal brann den 7. april 1992. Da ble store deler av den sentrale hovedbygningen og konsertsalen ødelagt, mens logesalene, som ligger i fløybygningene, ble berget fra flammene, og allerede høsten 1994 var bygget gjenreist slik at bygningen nå står omtrent som i 1754.

To bilder som viser bygningene rett etter brannen i 1992 og i etter gjenoppbyggingen 2 år senere.

Bildene på denne siden viser fasaden og noen av noen av salongene inne i palæet etter gjenoppbyggingen

- Virkelig et imponerende bygg!

Det hører også med til historien om Palæet at vi fikk høre at det er verdsatt til ca. 140 millioner kroner, at de har bare 13 millioner i gjeld og at det er 1000-1100 medlemmer i de logene som hører til i Palæet! Det er en restauratør som står for all selskapeligheter og servering i bygget og eierne får en viss prosent av inntektene – ca. 600.000 kroner i året.

Etter omvisningen i Palæet var det igjen tid for noe å spise og drikke, og da var det *dejlign* at Nyhavn med alle sine innbydende spisesteder lå rett rundt hjørnet.

Mange av oss fant fram til **Nyhavns Færgetro** hvor de hadde litt av hvert å servere, både ål og sild og annet og med passende drikke, og SOM de kunne skjenke! Det var slett ikke mulig å heve det lille glasset uten å spille en edel dråpe, og det måtte man jo unngå! Derfor var det bare å bøye nakken om man ville ha med seg alt.

Senere på dagen ble det shopping på Strøget hvor det virket som om det var 50% på "alt", spesielt klær og sko, og kredittkortene gikk varme, med en relativt vennlig kurs på 103 norske for en dansk krone. De som ikke shoppet, gjorde fornuftige ting – uvisst hva nå det måtte være!

Utpå kvelden hadde Bror Overmester bestilt bord til hele reisefølget på Det lille Apotek, og den medisinen de serverte der, var slett ikke vond å svelge. Tvert imot, dagens meny med: laksebombe m/fersk røget laks, hellefisk rødøl, servert med krydderurtdressing, brød og smør; og så hovedrett: Helstegt marineret Kalveculotte, servert med dagens kartoffel, sauce bordelaise og garniture og med passende drikke etter eget valg gled ned og fylte en mage som tok imot uten alt for store protester. (Utrolig hva den sekken rommer!)

Videre utover kvelden og natten besøkte vi i større og mindre grupper forskjellige av områdets barer og kneiper og supet inn litt av kveldslivet , og kanskje noe annet i "Køben" mens klokken tikket og tiden gikk.

Neste morgen, søndag den 27. var det frokost på hotellet før utsjekking og klargjøring til guidet bytur. Mens vi sto og ventet på bussen og vår guide, fikk vi enda en gang bevis på bror Overmesters kontaktnett og organisasjonstalent: Den kongelige danske livgarde kom nemlig og spilte en feiende marsj for oss! Utrolig hva en overmester får til!

Guiden viste seg å være en hyggelig og kunnskapsrik dame som i løpet av et par timer viste oss deler av København – hele tiden sett med litt norske øyne. Utrolig hvor mye norsk vi har i København. Og, som hun sa – siden Norge og Danmark har så mange århundrer felles historie, så er jo mange av de danske severdigheter og minnesmerker også norske - i alle fall de som stammer fra tida fra før 1814.

Vi avsluttet vår rundtur med en (alt for) rask tur innom Ny Carlsberg Glyptotek rett ved siden av Tivoli, som har en samling på over 10.000 kunstsaker, hovedsaklig fra oldtidens middelhavskultur, men også med dansk, fransk og norsk kunst fra 1800- og 1900-tallet og en fantastisk park med springvann, tropiske planter og enorme palmer. Der går det virkelig an å vandre og se, og det er godt å vite for dem som nyter en liten grønn Carlsberg at noe av overskuddet fra bryggeriet går til denne oasen midt i København.

Båten fra København gikk kl. 17.00, og som på turen nedover startet vi også hjemturen med en felles kveldsbuffé om bord m/1 glass drikke etter eget valg. Utover kvelden koste vi oss med småprat og gode minner fra oppholdet i København.

Mandag, 28.02. ankom vi Oslo i rute kl. 09.30, og da var det bare å entre bussen og begi seg oppgjennom Gudbrandsdalen. På Dombås var det bestilt felles middag som smakte godt, selv om vi var ganske bortskjemte etter maten ombord på båtene og i København.

Etter maten gikk turen direkte hjem – bare avbrutt av en liten pause på Berkåk – hvor vår utmerkede sjåfør vartet opp med kaffe og kjeks, mens andre nøt den friske lufta.

Takk til OM Arnfinn for allplanlegging og organisering og til deltakerne for godt selskap!

Tekst og foto H.S